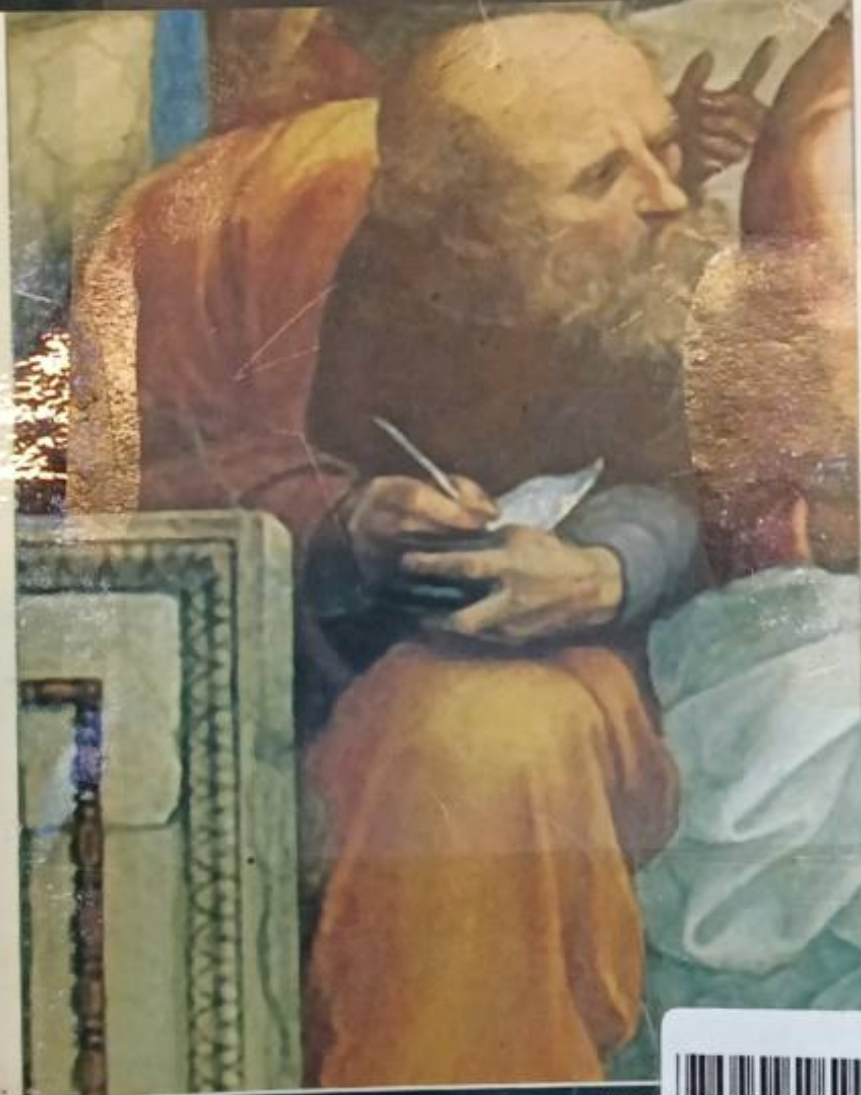
دەروازەیەک لە

فەلسەفەی میژوو

لێکۆڵینەوەیەکی شیکارییە لە فەلسەفەی میژوو

دکتۆر/ هاشم یەحیا ئەملاح

ئەندامی کۆری زانیاری عێراق

ماموستای میژووی نیسلامی - کۆلیجی ئادابی زانکۆی موسل

وەرگێڕانی دەوڵەت حەسەن

24001

Preview sample - page 1 of 7 - Soran University Academic Digital Library

دەروازەیەک لە فەلسەفەی مێژوو

نووسینی : دکتۆر/ هاشم یەحیا ئەلمەلاح

وەرگێڕان:
دەرهێنانی هونەری ناوەوە و بەرگ: خەلیل هیدایەت مام شێخ ٤٩٢٤٢٦٣
نرخ (٨٠٠٠) دینار
چاپی یەکەم : ٢٠١١
شوێنی چاپ : چاپخانەی رۆژهەلآت–هەولێر

لە بەڕێوەبەرایەتی گشتی کتێبخانە گشتییەکان ژمارەی سپاردنی (١٠٦٣)ی
ساڵی ٢٠١١ پێی دراوە.

بەڕێوەبەری هونەری دەزگا
سەلام محەمەد رەسول

راوێژکاری دەزگا بۆ بەشی مێژوو
د. محمد عبدالله کاکەسوور

Preview sample - page 2 of 7 - Soran University Academic Digital Library

ناوەرۆک

پێشەکی ---------- ٥
دەروازەی یەکەم: بنەما مێژووییەکانی فەلسەفەی مێژوو ---------- ١٩
بەشی یەکەم: ئاسۆی هزری مێژوویی لەنێوان ڕابوردوو و ئێستادا:----- ٢٠
یەکەم:- مرۆ و مێژوو ---------- ٢٠
دووەم/ سروشتی کات: ---------- ٢١
سێیەم/ مرۆڤ و کاتی مێژوویی ---------- ٢٣
چوارەم/ درێژەپێدانی شوێنی مێژوویی: ---------- ٣٢
پێنجەم/ گشتگیری بابەتی بۆ مێژوو: ---------- ٣٨
پەراوێزەکانی دەروازەی یەکەم ---------- ٥٣
بەشی دووەم: لێکدانەوەکانی ئایینی بۆ مێژوو لای یەهود و -------- ٥٩
پەراوێزەکانی بەشی دووەم ---------- ٩٩
بەشی سێیەم: لێکۆڵینەوەی مێژوو لای ئیسلامەکان تا---------- ١٠٦
یەکەم/ ئیسلام و هۆشیاری مێژوویی لای عەرەب: ---------- ١٠٦
دووەم/ دامەزراندنی تۆمارکردنی مێژوو و---------- ١١٠
ئەوانەی مێژوو دەگێڕنەوە---------- ١١٨
پەراوێزەکانی بەشی سێیەم---------- ١٢٦
بەشی چوارەم: فەلسەفەی مێژوو و ئاوەدانی لەلای (ئیبن خەلدون) --- ١٢٩
یەکەم: ژیانی ئیبن خەلدون ---------- ١٢٩
دووەم:- زانستی و فەلسەفەی مێژوو لای ئیبن خەلدون ---------- ١٣٤
سێیەم:- هۆکارەکانی هەڵە و درۆ لای مێژوونووسان ---------- ١٣٤
چوارەم:- کەرەستەی ڕەخنەی دەنگ و باس وڕاستکردنەوەی ------ ١٣٧
پێنجەم: "إبن خلدون" و زانستی ئاوەدانی ---------- ١٤٠
شەشەم:- بنەماکانی زانستی (عمران) لای ئیبن خەلدون. ---------- ١٤٠
حەوتەم/ ژیانی دەوڵەتەکان:---------- ١٤٥
هەشتەم/ پەیوەندی لەنێوان دەوڵەت و شارستانی ---------- ١٤٧
پەراوێزەکانی بەشی چوارەم ---------- ١٧٢

Preview sample - page 3 of 7 - Soran University Academic Digital Library

ده‌روازه‌ی دووه‌م ---------- ۱۷۹
فه‌لسه‌فه‌ی میژوو: (دامه‌زراندن، سروشت، ئامانجه‌کان) ---------- ۱۷۹
به‌شی یه‌که‌م ---------- ۱۸۰
فه‌لسه‌فه‌ی میژوو و هۆکاره بزوێنه‌ره‌کانی پوودداوه‌کانی ---------- ۱۸۰
ده‌روازه‌یه‌ك له‌فه‌لسه‌فه‌ی میژوو ---------- ۲۰۷
۱- پەیوەندی نێوان تاك و کۆمەڵ : ---------- ۲۲۳
۲- قارەمانێتی و سەرکردایەتی کۆمەڵگا ---------- ۲۲۶
۳- لێکدانەوەکانی پەیدابوونی پاڵەوان ---------- ۲۲۹
پەراوێزی ده‌روازه‌ی دووه‌م ---------- ۲۴۱
به‌شی دووه‌م ---------- ۲۵۰
ڕێڕەوی میژوو و مەبەستەکەی ---------- ۲۵۰
یه‌که‌م: ئاڕاسته‌ی تێکچوونی جوولانەوەی میژوو ---------- ۲۵۱
دووه‌م: تیۆری پێشکەوتن لەبزووتنەوەی میژوودا ---------- ۲۵۶
سێیه‌م: ڕەخنه له‌تیۆری پێشکەوتن و هەڵسەنگاندنی ---------- ۲۶۵
چواره‌م: بیرۆکەی بەدوای یەکدا هاتنی بزووتنەوەی میژوو ---------- ۲۶۸
پێنجه‌م: بیرۆکەی ئاڕاستە جیاجیاکانی جوولانەوەی میژوو ---------- ۲۷۱
شه‌شه‌م: ماناو مەبەست له میژوودا ---------- ۲۷۴
پەراوێزی به‌شی دووه‌م ---------- ۲۷۶
ده‌روازه‌ی سێیه‌م ---------- ۲۸۰
ئۆتابخانه گەوره‌کان له فه‌لسه‌فه‌ی میژوودا: ---------- ۲۸۰
به‌شی یه‌که‌م ---------- ۲۸۲
ڤۆلی ((ڤیکۆ)) له دامەزراندنی زانستی و فەلسەفەی میژوودا ---------- ۲۸۲
به‌که‌م: کورته‌یه‌ك له ژیانی ۱۶۶۸-۱۷۴۴ ز ---------- ۲۸۳
دووه‌م: ڕێسا کارنامەییەکان بۆ لێکۆڵینەوەی میژوو لەلای ڤیکۆ.. ---- ۲۸۳
سێیه‌م: فەلسەفەی میژوو لای ڤیکۆ ---------- ۲۸۸
چواره‌م: خولی شارستانی لای ڤیکۆ ---------- ۲۹۰
پێنجه‌م: هەندێ سەرنجی ڕەخنەیی لەبارەی فەلسەفەی میژوو لای ڤیکۆ - ۲۹۴
پەراوێزی ده‌روازه‌ی سێیه‌م ---------- ۲۹۶
به‌شی دووه‌م ---------- ۲۹۹

Preview sample - page 4 of 7 - Soran University Academic Digital Library

ڤۆڵتێر پێشەنگی فەلسەفەی عەقلانی لە مێژوودا ---------- ٢٩٩
یەکەم: کورتەیەک لە ژیانی -١٦٩٤-١٧٧٨ ز ---------- ٢٩٩
دووەم: ڤۆڵتێری مێژوونووس ---------- ٣٠١
سێیەم: فەلسەفەی مێژوو لای ڤۆڵتێر ---------- ٣٠٤
پەراوێزی بەشی دووەم ---------- ٣١٠
بەشی سێیەم ---------- ٣١٢
هیردەر پێشەنگی قوتابخانەی مێژوویی ---------- ٣١٢
یەکەم/ کورتەیەک لە ژیانی ١٧٤٤- ١٨٠٣ز ---------- ٣١٢
دووەم/ هیردەر پێشەنگی قوتابخانەی مێژوویی ---------- ٣١٣
سێیەم/ فەلسەفەی مێژوو لای هیردەر ---------- ٣١٥
چوارەم/ هەندێ سەرنجی رەخنەیی لە بارەی ---------- ٣١٨
پەراوێزەکانی بەشی سێیەم ---------- ٣٣١
بەشی چوارەم ---------- ٣٣٣
هیگل پێشەنگی فەلسەفەی نموونەگەری ---------- ٣٣٣
کورتەیەک لە ژیانی ١٧٧٠- ١٨٣١ز ---------- ٣٣٣
کارنامەکانی لێکۆڵینەوەی مێژوویی لای هیگل ---------- ٣٣٥
فەلسەفەی مێژوو لای هیگل ---------- ٣٤٣
هەندێ سەرنجی رەخنەیی لەسەر فەلسەفەی ---------- ٣٤٦
پەراوێزەکانی بەشی چوارەم ---------- ٣٤٧
بەشی پێنجەم ---------- ٣٥١
مارکس پێشڕەوی لێکدانەوەی مایەکی- جەدەلی بۆ مێژوو ---------- ٣٥١
یەکەم/ کورتەیەک لە ژیانی ---------- ٣٥١
دووەم/ مایەکی- جەدەلی لای مارکس ---------- ٣٥٤
سێیەم/ ئابووری و لێکدانەوەی مایەکی بۆ مێژوو ---------- ٣٥٧
چوارەم/ پێشکەوتنی مێژوویی و مایەکیی جەدەلی ---------- ٣٥٩
پێنجەم/ قۆناغە مێژووییەکانی پێشکەوتنی کۆمەڵگا لای مارکس ---------- ٣٦١
شەشەم/ هەندێ سەرنجی رەخنەیی لەسەر ---------- ٣٦٧
پەراوێزەکانی بەشی پێنجەم ---------- ٣٧٦
بەشی شەشەم ---------- ٣٨٠

Preview sample - page 5 of 7 - Soran University Academic Digital Library

ئەشبنگلر پێشەنگی لێکدانەوەی ئورگانی شارستانی ---------- ٣٨٠
یەکەم/ کورتە ژیانی: ١٨٨٠ز – ١٩٣٦ز ---------- ٣٨٠
دووەم/ فەلسەفەی ئەشبنگلر بۆ مێژوو و شارستانی ---------- ٣٨٢
سێیەم/ کارنامەی ئەشبنگلر لەلێکۆڵینەوەی مێژوو و شارستانییەتدا. ---- ٣٨٥
چوارەم/ مێژوو و شارستانی لە دیدی ئەشبنگلرەوە ---------- ٣٨٩
پێنجەم: هەندێ سەرنجی ڕەخنەیی لەبارەی بۆ چوونی ---------- ٣٩٩
پەراوێزی بەشی شەشەم ---------- ٤٠٣
بەشی حەوتەم ---------- ٤٠٧
تۆینبی پێشەنگی لێکدانەوەی شارستانی بۆ مێژوو ---------- ٤٠٧
یەکەم: کورتەیەک لەژیانی: ١٨٨٩– ١٩٧٥ز ---------- ٤٠٧
دووەم: ڕێسای کارنامەی لێکۆڵینەوەی مێژوو لای تۆینبی ---------- ٤١٠
سێیەم: شارستانییەت و کۆمەڵگە بەرایەکان ---------- ٤١٣
چوارەم: ڕووبەڕوو بوون و بەدەنگەوە چوون ---------- ٤١٤
پێنجەم: گەورە بوونی شارستانییەکان ---------- ٤١٧
شەشەم: تاکە داهێنەرەکان و کۆمەڵگا ---------- ٤١٨
حەوتەم: داهێنەران و جوڵانەوەی ---------- ٤٢٠
هەشتەم: جیاکردنەوە لە ڕێگای گەشەکردنی ---------- ٤٢١
نۆیەم: داکەوتنی شارستانییەکان ---------- ٤٢٢
دەیەم: شیبوونەوەی شارستانییەکان ---------- ٤٢٤
یازدەهەم: شارستانییەکانی جیهان و ڕۆژئاوا ---------- ٤٢٦
دوانزەهەم: شارستانی عەرەبی ئیسلامی ---------- ٤٢٩
سیازدەهەم: مردن یا بە ڕۆژئاوایی بوون ---------- ٤٣٤
چواردەهەم: پاشەڕۆژی شارستانی ڕۆژئاوا ---------- ٤٠٧
پانزەهەم: ڕەخنەو چاککردن ---------- ٤٣٧
شازدەهەم: ڕوانینی تۆینبی بۆ شارستانییەتی عەرەبی ئیسلامی ---------- ٤٤١
پەراوێزی بەشی حەوتەم ---------- ٤٤٩
دەروازی چوارەم ---------- ٤٥٣
فەلسەفەی ڕەخنەیی بۆ مێژوو و ئایندە ---------- ٤٥٣
بەشی یەکەم ---------- ٤٥٦

Preview sample - page 6 of 7 - Soran University Academic Digital Library

فوئاد حەسەن حسێن
(فـوئـاد ڕەوەنـد)
پێشکەشی کـراوە

میژوو کارنامەی لێکۆڵینەوەی زانستی ---------- ٤٥٦
یەکەم: میژوو کارنامەی لێکۆڵینەوەی ئەزموونگەری ---------- ٤٥٦
دووەم: فەلسەفەی ئورگانی و میژوو ---------- ٤٦٠
سێیەم: کارنامەی لێکۆڵینەوەی میژوویی ---------- ٤٦٢
چوارەم: ئایا میژوو زانستە؟ ---------- ٤٦٣
پەراوێزی دەروازەی چوارەم ---------- ٤٧٣
بەشی دووەم ---------- ٤٧٦
بیروباوەڕی میژوویی نموونەیی و زانستی میژوو ---------- ٤٧٦
یەکەم: بنەماکانی میژوویی نموونەیی ---------- ٤٧٦
دووەم: پێشەنگانی خولیای میژوویی نموونەیی ---------- ٤٨٢
سێیەم: خەسڵەتە گشتییەکانی هزری میژوویی نموونەیی ---------- ٤٨٣
چوارەم/ هەندێ سەرنجی ڕەخنەیی سەبارەت بە ---------- ٤٨٦
پەراوێزەکانی بەشی دووەم ---------- ٤٩٦
بەشی سێیەم ---------- ٤٩٩
ڕێبازە نوێیەکان و میژووی نوێ ---------- ٤٩٩
یەکەم/ بیرۆکە و ڕێبازە نوێیەکان بۆ لێکۆڵینەوەی میژوویی ---------- ٥٠٠
دووەم/ بەشداریکردنی زانستی کۆمەڵایەتی ---------- ٥٠٣
سێیەم/ بونیاتگەری و میژوو ---------- ٥٠٦
چوارەم/ بەشداریکردنی زانستی ئابووری لە پێشخستنی لێکۆڵینەوەی ---------- ٥٠٩
پێنجەم/ بەراوردێک لە نێوان پێوانەی میژوویی ---------- ٤١٢
شەشەم/ بەشداریکردنی زانستی پاشماوەکان لە بەرەو ---------- ٥١٥
حەوتەم/ گەڕان بەدوای وێنە و مانا لە میژووی ---------- ٥١٧
هەشتەم/ قوتابخانەی سالنامە: ---------- ٥١٩
نۆیەم/ میژووی بەراوردکاری: ---------- ٥٢٩
پەراوێزی بەشی سێیەم ---------- ٥٢٨
سەرچاوەکان ---------- ٥٣٢
جریدة المصادر والمراجع ---------- ٥٣٢

Preview sample - page 7 of 7 - Soran University Academic Digital Library